

Helyzetelemzésen alapuló vezetői program, fejlesztési terv

A Nagykanizsai Szakképzési Centrum alig nyolc hónapos múlttra tekinthet vissza. A tagintézmények múltja azonban jelentős, hiszen a Centrum tagintézményei, azok elődintézményei kiemelkedő szerepet játszottak az elmúlt évtizedekben a térség, és az ország szakképzésében. A magyar olajipar szakképzése itt Nagykanizsán valósult meg, amelynek kapcsán az Erdész u. 30 alatt létrejött egy olyan telephely, amelyik **Olajipari Emlékhely** címet is megkapta. Az előd intézmények nagy utat jártak be, jelentős eredményeket értek el az elmúlt időszakban.

Az eredményekre támaszkodva lehet és érdemes tervezni a jövőt, azzal együtt, hogy a szakképzés Nemzetgazdasági Minisztériumhoz való kerülése, az új törvényi keretek olyan lehetőségeket teremtettek, amelyeket mindenképpen ki kell használni a gazdaság igényeinek mind teljesebb kiszolgálása érdekében.

Európai Uniók szak és felnőttképzési szakmapolitikai célkitűzések:

A szakképzés európai fejlesztéséről Rigában tárgyaltak a szakképzést irányító miniszterek 2015-ben. A Rigai Szakképzési Nyilatkozatot aláíró tagállamok, 2020-ig szeretnék elérni a szakképzés további fejlesztését és megerősítését. A dokumentum több szempontból is hangsúlyozza a szakképzés gazdaságban betöltött fontosságát, és az e téren folytatott közös európai munka jelentőségét. A Rigai Nyilatkozatot elfogadó tagállamok, így Magyarország is, 2020-ig öt területet kell, hogy kiemelt figyelemmel kísérjenek.

Ezek a következők:

1. A vállalatoknál történő, munkaalapú gyakorlati képzés elterjesztésének további fejlesztése, támogatása.
2. A felnőttek és tanköteles korú fiatalok szakképzési rendszerének további minőségi fejlesztése.
3. Rugalmasabb rendszerű, könnyebben megkezdhető és folytatható szakképzések kifejlesztése, kiegészítve egy hatékony tanácsadási és az egyéni tudást értékelő szolgáltatási rendszerrel.

4. A napi munkavégzéshez szükséges készségek, kompetenciák fejlesztésének megerősítése a szakképzési kerettantervekben, és az ilyen tanfolyamok kínálatának növelése.

5. A szakmákat oktató tanárok, szakoktatók, a segítő mentorok és gyakorlati szakemberek hatékony fejlesztése és továbbképzése.

A dokumentum felhívja a figyelmet arra is, hogy lényeges a társadalmi szintű összefogás és a közös, aktív munka a következő szervezetek és személyek között:

- a munkaadók,
- a munkavállalók szervezetei,
- a különböző kamarák,
- a képzők,
- a tanulók, a képzésben résztvevő felnőttek,
- a vállalatok,
- a munkaügyi szervezetek,
- a tanárok és a legkülönbözőbb tanácsadók, szakemberek.

Európa versenyképessége csak akkor őrizhető meg, ha a kontinens minden országában megfelelő lesz a szakképzés színvonala.

A magyar szakpolitika „Szakképzés a gazdaság szolgálatában” koncepcióban az alábbi fő célkitűzéseket fogalmazta meg:

- 1. A gazdasági igények kiszolgálása.**
- 2. A duális képzés erősítése.**
- 3. A szakképzés vonzerejének (presztízsének) növelése.**
- 4. A szakképzési rendszer fejlesztése.**

A célkitűzések eléréséhez szükséges törvényi változtatások az elmúlt időszakban megtörténtek.

A Szakképzési Centrumok a fenti dokumentumokban megfogalmazott célkitűzések megvalósításának gyakorlati szinterei. Vezetői munkám során arra kívánok törekedni, hogy a Nagykanizsai Szakképzési Centrum és tagintézményei meg tudjanak felelni a felénk támasztott követelményeknek.

Kiemelt figyelmet kívánok fordítani a humán erőforrás menedzselésére. Ez igaz a Centrum központi szervezetére és a tagintézményekre is. Továbbra is fontos feladat, hogy a szakmai tanárok megszerezzék a számukra előírt pedagógiai végzettséget.

Ugyancsak az elkövetkező 4 év feladata lesz, hogy a **szakgimnáziumi képzés bevezetése** kapcsán bekövetkező közismereti óraszám csökkenéséből most látható létszámleépítés minél kevesebb fájdalommal menjen végbe Centrum szinten.

Meg kell vizsgálni annak a lehetőségét, hogy hogyan lehet bevonni a szakmai elméleti órák megtartásába azokat a földrajz, biológia, kémia, fizika szakos kollégákat, akiknek az óraszám a következő négy évben a most megjelent kerettanterv tervezetek szerint el fog tűnni a rendszerből.

Ugyancsak támogatni kívánom a jelen pillanatban főiskolai végzettséggel szakiskolában tanító matematika, történelem, magyar nyelv-és irodalom szakos tanárokat, az egyetemi végzettség megszerzésében annak érdekében, hogy a 2016. szeptember 1-től induló szakközépiskolai képzésben a törvényi előírásoknak 2021-ig megfeleljenek.

A szakmai tanárok, szakoktatók területén jelentkező munkaerőhiány megoldására átmeneti megoldás a **nyugdíjas kollégák, és az óraadók foglalkoztatása**, amelyre a következő években is szükség lesz. Természetesen az álláshelyek folyamatos hirdetése mindezek mellett szükséges, és fontos. Ezen a területen számolni kell a gazdaság fellendülésének időszakában annak elszívó erejével is.

A technikai dolgozók létszámát a pedagógus álláshelyek száma határozza meg. A vélhetően bekövetkező **pedagógus álláshely szám csökkenés** – közismereti óraszámok csökkenése – érinti a technikai dolgozók létszámát is annak ellenére, hogy a feladatok nem csökkennek.

A közmunka foglalkoztatási program segítségével folyamatosan igyekszem új munkaerők bevonására, amellyel a technikai dolgozók terhei csökkenthetőek.

A tárgyi feltételek alakításának területén fontos feladatnak tartom a meglévő eredményeink megőrzését, a kulturált környezet megóvását, annak további fejlesztését a Centrumban és tagintézményeiben.

Nagykanizsán a vagyonkezelési szerződés még nem kötött meg a **TISZK speciális helyzete** miatt. A helyzet megoldására folyamatos tárgyalásokat folytatok Nagykanizsa Megyei Jogú Város polgármesterével, Csapi község polgármesterével, a TISZK ügyvezetőjével, Cseresnyés Péter államtitkár úrnak, a város korábbi polgármesterének folyamatos tájékoztatása mellett. Természetesen minden ingó, és ingatlan vagyont, beleértve a TISZK vagyonát is, akadály nélkül használhattuk eddig, és használhatjuk a szerződés megkötéséig is. Mindent el fogok követni azért, hogy a helyzet minél hamarabb a törvényi szabályozóknak megfelelően rendeződjön.

A korábban felújításra 334 millió Ft, képzési fejlesztésre 148 millió Ft, operatív működéshez szükséges eszközök beszerzése 64 millió Ft, energetikai fejlesztésre 948 millió Ft, kért összegek reális felméréseken alapulnak. Amennyiben a forrásokat, vagy azok egy részét megkapjuk, akkor úgy fogjuk felhasználni azokat, hogy a felállított prioritási rend alapján a legcélszerűbben költsük el.

Mindezeket a forrásokat kiegészíti ebben az évben is, mint ahogyan 2015-ben is, az önkormányzat által biztosított tagintézményenkénti 5 millió Ft, azaz összesen 15 millió Ft.

Az AJKP keretében felújításra fordítható keret segítségével az elmúlt időszakban jelentős felújításokat tudtunk végrehajtani a kollégiumban, és ezt szeretném tervszerűen tovább folytatni, amelynek segítségével **a kollégiumi elhelyezés körülményeit a mai kor követelményeinek megfelelően tudjuk kialakítani.**

Az oktatás területén kiemelt figyelmet kívánok fordítani a **Centrum aktív szerepvállalására a felnőttoktatásban.** A felnőttoktatásban résztvevők száma több mint 400 fő, amelynek szinten tartását, fejlesztését kiemelt feladatnak tartom. Ennek eléréséhez fontos a helyi marketing, fontos a gazdálkodókkal, a Zala Megyei-és a Nagykanizsai Kereskedelmi és Iparkamarával, a VOSZ Zala Megyei Szervezetével meglévő személyes és hivatalos kapcsolatok további folyamatos ápolása, az együttműködés elmélyítése.

Közéleti szerepvállalásom során is rengeteg olyan alkalom volt, és lesz a jövőben, amelyeknek kapcsán a figyelmet a szakképzés ezen részére tudom irányítani.

A felnőttképzés nagy hagyományokkal rendelkezik az olaj-és gázipari szakképzés területén. Folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a gazdálkodókkal, vállalkozásokkal, és készen állunk igényeik gyors teljesítésére. Engedélyezett programjaink száma 39, amely biztosítja számunkra a nagyon széles kínálat lehetőségét. Amennyiben újabb piaci igényekkel találkozunk, készek vagyunk újabb programok engedélyeztetésére.

Hatósági képzési és vizsgáztatási feladatok vállalására is nyitottak vagyunk az eddig meglévők – Klímavédelmi Hatósági képzések, Arcképes Gázszerelő, és a MOL részére végzett tűzvédelmi képzés, vizsgáztatás - mellett is.

Rendkívül fontosnak tartom, hogy a felnőttoktatás, a felnőttképzés segítségével minél gyorsabban tudjunk reagálni a munkaerő piaci igényekre, hogy minél több szakmai végzettséggel nem rendelkező, vagy a munka világából kieső ember számára teremtsünk újabb esélyt.

Kiemelt figyelmet kívánok fordítani a gazdálkodó szervezetekkel, a Nagykanizsai Kereskedelmi és Iparkamarával, a Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával, a Kormányhivatalok Foglalkoztatási Osztályaival – Zala Megyei Kormányhivatal, Nagykanizsai Járási Kormányhivatal - való kapcsolattartásra.

A Zala Megye Kormányhivatallal elmúlt évben megkötött együttműködési megállapodás kiváló keretet adott közös tevékenységünkhöz.

Részt vettem, részt vettünk a kamarák által szervezett rendezvényeken. Minden lehetőséget szeretnék megragadni ahhoz, hogy a gazdaság szereplői minél jobban megismerhessék a szakképzés átszervezése révén megnyíló új lehetőségeket. E mellett azt is fontosnak tartom, hogy a munkaadók közvetlenül közvetíthessék igényeiket, problémáikat a Centrum felé. A gazdasági élet szereplőihöz való kapcsolódásunk fontos tényező lesz a következő időszakban is, **ennek ápolását fontos feladatommak tekintem.**

A Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság munkáját továbbra is segíteni kívánom annak érdekében, hogy az ott megszületendő döntések minél inkább követni tudják a gazdaság igényeit.

Nagykanizsa és környéke gazdag történelmi-kulturális hagyományai, Nyugat-Európa közelsége, kedvező logisztikai elhelyezkedése, az oktatási rendszer fejlettsége mind olyan tényezők, melyek ideális környezetet biztosítanak a befektetők számára. Az elmúlt években az ipari tevékenység mellett a szolgáltatási szektorban és az egészségügyben is jelentősen megnőtt a kereslet a képzett szakemberek iránt. Ezek az igények tükröződnek a szakmaszerkezeti döntésekben, a beiskolázási keretszámokban. A hiányszakmát választó tanulók a kiemelten támogatott képzések ideje alatt ösztöndíjban részesülnek.

Szakképzési Centrumunk az alábbi hiányszakmákban fog képzési lehetőséget kínálni a következő, 2016/2017-es tanévben:

- Épület- és szerkezetlakatos
- Épületgépész technikus
- Festő, mázoló, tapétázó
- Gépgyártástechnológiai technikus
- Gépi forgácsoló
- Gyakorló ápoló
- Hegesztő
- Ipari gépész
- Karosszérialakatos
- Kárpitos
- Kőműves és hidegburkoló
- Központifűtés-és gázhálózat rendszerszerelő
- Laboratóriumi technikus
- Női szabó
- Szociális gondozó és ápoló
- Villanyszerelő

A tagintézményeinkben oktatott hiányszakmák magas száma azt mutatja, hogy szakmaszerkezetünk jelen pillanatban jó. Természetesen arra kell felkészülni, hogy a gyorsan változó körülmények hatására szükséges változtatásokat a jövőben végre kell, és végre is tudjuk hajtani.

A szakképzés a középfokú oktatás területén is bekövetkezett jelentős gyermeklétszám csökkenés vesztese volt. Ennek a folyamatnak a megállítása elemi érdeke a szakképzésben dolgozóknak, és a kialakult helyzetben a gazdaságnak, és a társadalomnak is. Ennek egyik eszköze lehet a pályaválasztás megfelelő előkészítése, a pályaorientáció.

A pályaorientáció azoknak a személyes kompetenciáknak, készségeknek a megszerzését jelenti, amely előkészíti az ember – pálya – környezet megfeleltetését. Ebből következik, hogy nem csupán a különböző szakmákról, de önmagunkról és a minket körülvevő társadalmi környezetről szerzett ismereteket is magába foglalja. Így a pályaorientáció segít összhangba hozni az egyéni készségeket, a társadalmi igényekkel és a választott szakmával.

A pályaorientáció nem egy egyszeri esemény, hanem egy folyamat. Mint minden tájékoztató jellegű folyamat a megfelelő döntést készíti elő.

Ahhoz, hogy jó döntést hozhassanak a felnővekvő nemzedékek ebben a fontos kérdésben, négy dolog szükséges:

1. Nagyjából reális kép önmagunkról. Ebben különösen azoknak a tulajdonságoknak és képességeknek a feltérképezése fontos, melyek a későbbi pálya betöltéséhez szükségesek.
2. Széleskörű ismeretek a választható szakmákról.
3. A munkaerő-piaci környezet ismerete. Nyilván érdemes figyelembe venni például azt, hogy milyen szintű a túlképzés, milyenek az elhelyezkedési lehetőségek az adott területen.
4. A képzési lehetőségekre vonatkozó ismeretek.

A fentiek figyelembe vételével szükséges átgondolnunk az általános iskolát befejező diákok pályaválasztását előkészítő, az elmúlt időszakban elsősorban egyszeri időszakra, a nyolcadik osztály őszére összpontosuló tevékenységünket. Korábban is voltak törekvéseink, hogy az általános iskolák 6-7. osztályos tanulóit behozzuk tanműhelyeinkbe – fazekas szakkör, Szaki Szakkör, - de ezek kevés sikerrel jártak. Ennek ellenére nem szabad lemondani erről a lehetőségről sem.

A kamara által szervezett gyakorlati képzőhelyek meglátogatása, Kisinas Tábor az általános iskolák 7. osztályosai számára jó kezdeményezések, amelyeket támogatni kívánok a jövőben is.

Az általános iskolák minden olyan tevékenységét támogatni kívánom, amely a pályorientációs tevékenységük során a Szakképzési Centrum segítségét igényli.

Ma Magyarországon, Európában, a jól képzett szakmunkásokból van a legnagyobb hiány. A társadalom, a gazdaság alapvető érdeke, hogy minél többen válasszák, kapcsolódjanak be a szakképzésbe.

Természetesen a legnagyobb segítséget ebben a szakmunkások nagyobb társadalmi, anyagi megbecsültsége adhatná, mert eljött az az időszak Magyarországon, amelyet a Menedzserforum honlapján már évekkal ezelőtt megjósoltak:

„Az a rossz hírem van, hogy hamarosan az esztergályos, de lehet, hogy a lakatos, a tetőfedő vagy a vízvezeték-szerelő háromszor annyit fog keresni, mint a feleslegesen kiképzett pszichológus, szociológus, médiaszakember, és sorolhatnám, mert a munkaerőnek is kereslet-kínálati piaca van. A kérdés az, itthon tudjuk-e tartani őket, mert Nyugat-Európában ugyanez a helyzet.”

Sajnos az elmúlt időszak azt igazolta, hogy a jó szakembereinket nem tudtuk, nem tudjuk itthon tartani.

Nagykanizsa, 2016. április 18.

Bene Csaba